EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.2.2025.
COM(2025) 33 final

2025/0015 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijā par Nolīguma par elektronisko komerciju pievienošanu Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz Padomes lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijā attiecībā uz paredzēto lēmuma pieņemšanu par Nolīguma par elektronisko komerciju pievienošanu Līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu ("PTO līgums") 4. pielikumam.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Līgums par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu

PTO līgums tiecas sasniegt līguma preambulā minētos mērķus. Līgums stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī.

Eiropas Savienība ("ES") ir līguma puse.[1] Arī visas ES 27 dalībvalstis ir līguma puses. PTO var pieņemt lēmumus saskaņā ar PTO līgumā izklāstītajām procedūrām.

2.2. Pasaules Tirdzniecības organizācijas Vispārējā padome

Vispārējās padomes sastāvā ir visu dalībvalstu pārstāvji, un tās sanāksmes notiek regulāri. Starplaikos starp Ministru konferences sesijām tā pilda Ministru konferences funkcijas, kā arī tās funkcijas, kas tai uzticētas saskaņā ar PTO līgumu.

2.3. Priekšlikuma pamatojums un mērķis

Sarunas par Nolīgumu par elektronisko komerciju tika sāktas 2019. gada janvārī, kad tika izveidota PTO kopīgā iniciatīva par elektronisko komerciju ("e-komercijas kopīgā paziņojuma iniciatīva"). Sarunās galvenā uzmanība tika pievērsta tam, lai izveidotu tādu starptautiskās tirdzniecības pamatnoteikumu kopumu, kas reglamentē digitālo tirdzniecību un kas veicinās digitālos darījumus un atvieglos tos. ES vārdā sarunas veda Komisija[2].

Pēc piecu gadu ilgām sarunām e-komercijas kopīgā paziņojuma iniciatīvas dalībvalstis 2024. gada 26. jūlijā vienojās par Nolīguma par elektronisko komerciju[3] galīgo redakciju. Šis visaptverošais nolīgums aptver plašu digitālās tirdzniecības jomu klāstu, un, kad tas būs integrēts PTO tiesiskajā regulējumā, tas būs pirmais globālo noteikumu kopums, kas reglamentē digitālo tirdzniecību. Nolīgums par elektronisko komerciju ietver: 1) tirdzniecības atvieglošanas jomas, kas var nodrošināt vienotāku digitālo tirdzniecību gan valstu iekšienē, gan pāri robežām (piemēram, noteikumi par bezpapīra tirdzniecību, elektroniskiem līgumiem, elektronisko autentifikāciju un elektroniskajiem parakstiem), 2) noteikumus, kuru mērķis ir uzlabot gan patērētāju, gan uzņēmumu uzticēšanos digitālās tirdzniecības videi (piemēram, noteikumi par nevēlamiem komerciāliem elektroniskiem ziņojumiem, noteikumi par patērētāju aizsardzību tiešsaistē, kiberdrošību vai piekļuvi atvērtam internetam), un 3) noteikumus, kas rada uzticamāku starptautiskās digitālās tirdzniecības vidi, atvieglojot patērētāju un uzņēmumu pastāvīgu piekļuvi internetam un elektroniskajiem pakalpojumiem

---

[1] Padomes Lēmums 94/800/EK (1994. gada 22. decembris) par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 23.12.1994., 1. lpp.).

[2] Padomes Lēmums 8993/19 (2019. gada 21. maijs), ar ko papildina Dohas Attīstības programmas sarunu norādes attiecībā uz plurilaterālām sarunām par noteikumiem un saistībām elektroniskās komercijas jomā.

[3] Kopīgā paziņojuma iniciatīvas paziņojums par elektronisko komerciju, Pasaules Tirdzniecības organizācija (2024. gada 26. jūlijs), https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/INF/ECOM/87.pdf

par pieņemamām cenām (piemēram, noteikumi par elektroniskajiem maksājumiem vai telesakaru pakalpojumiem). Nolīgumā ir iekļauts arī pastāvīgs muitas nodokļu aizliegums elektroniskai nosūtīšanai, kam ir liela komerciāla nozīme un kas ir viena no ES industrijas galvenajām prioritātēm. Visbeidzot, nolīgumā ir iekļauts attīstības komponents, kura mērķis ir nodrošināt un atvieglot jaunattīstības valstu patērētāju un uzņēmumu līdzdalību digitālajā tirdzniecībā.

Visi nolīgumā ietvertie noteikumi ir saskanīgi ar ES *acquis*, un ES to īstenošanai nebūs jāveic nekādi īstenošanas pasākumi, jo tie jau ir pilnībā paredzēti ES un dalībvalstu tiesību aktos.

Ir paredzēts, ka Nolīgums par elektronisko komerciju kļūs par daļu no PTO tiesiskā regulējuma kā plurilaterāls nolīgums, kas oficiāli pievienots PTO līguma 4. pielikumam. Iesaistītās PTO dalībvalstis plāno līdz 2025. gada februārim iesniegt PTO Vispārējai padomei oficiālu lūgumu Nolīguma par elektronisko komerciju iekļaušanai 4. pielikumā saskaņā ar PTO līguma X panta 9. punktu. X panta 9. punkts paredz, ka Vispārējā padome "tikai un vienīgi ar konsensusa balsojumu" var lemt par [šāda nolīguma] pievienošanu 4. pielikumam.

Lielākai skaidrībai — šā lēmuma mērķis ir tikai ļaut ES pievienoties konsensam par Nolīguma par elektronisko komerciju juridisko iekļaušanu PTO līguma 4. pielikumā. Šis priekšlikums neattiecas uz to, ka Savienība oficiāli akceptē Nolīgumu par elektronisko komerciju. Šajā nolūkā Komisija nāks klajā ar priekšlikumu Padomes lēmumam par Nolīguma par elektronisko komerciju noslēgšanu saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu pēc tam, kad Nolīgums par elektronisko komerciju būs pievienots PTO līguma 4. pielikumam un atzīts par pieejamu akceptēšanai.

2.4. Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Paziņojumā "Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika[4]" Komisija paziņoja: "PTO noteikumi ir jāpielāgo 21. gadsimta ekonomikas un tirdzniecības realitātei. Būtībā prioritāte būtu jāpiešķir tam, lai modernizētu PTO noteikumus par e-komerciju, ieguldījumu veicināšanu, pakalpojumu iekšzemes regulēšanu, kā arī valsts lomu ekonomikā, tostarp par subsīdijām."

Paredzētais akts ir pilnībā saskanīgs ar minēto paziņojumu, jo saskaņā ar PTO noteikumiem ir nepieciešams procedūras posms, lai PTO noteikumos iekļautu Nolīgumu par elektronisko komerciju.

2.5. Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Paredzētais akts ir saskanīgs ar citām Savienības politikas jomām un jo īpaši ar Savienības iekšējā tirgus un attīstības sadarbības politiku.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Šā priekšlikuma mērķis ir ļaut ES pievienoties iespējamam konsensam PTO Vispārējā padomē par paredzētā akta pieņemšanu.

Lai gan vēl nav skaidrs, vai un kādā mērā PTO dalībvalstis spēs rast konsensu par paredzēto aktu, ieņemamo Eiropas Savienības nostāju iepriekš nosaka Padome, izpildot LESD 218. panta 9. punktu.

[4] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Tirdzniecības politikas pārskatīšana — atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika" 2021. gada 18. februāris, COM(2021) 66 final.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Eiropas Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[5].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

PTO Vispārējā padome ir ar nolīgumu, proti, PTO līgumu, izveidota struktūra, kura saskaņā ar PTO līguma IV panta 2. punktu ir pilnvarota pieņemt lēmumus par visiem jautājumiem, kurus aptver jebkurš daudzpusējs tirdzniecības nolīgums, arī lēmumus ar juridiskām sekām.

Iepriekš minētie paredzētie akti ir akti, kam ir juridiskas sekas, jo saskaņā ar starptautiskajām tiesībām tie var skart Savienības tiesības un pienākumus.

Paredzētie akti nepapildina un negroza PTO līgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. pantam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

[5] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2025/0015 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pasaules Tirdzniecības organizācijā par Nolīguma par elektronisko komerciju pievienošanu Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas [atzinuma datums] sniedza atzinumu,

tā kā:

(1) Marakešas Līgumu par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (“PTO līgums”) Savienība noslēdza ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK[6], un tas stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar PTO līguma X panta 9. punktu Pasaules Tirdzniecības organizācijas (“PTO”) Vispārējā padome var pieņemt lēmumu ar konsensa balsojumu par nolīguma pievienošanu PTO līguma 4. pielikumam.

(3) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Vispārējā padomē, jo attiecīgais lēmums Savienībai būs saistošs.

(4) Sarunas par Nolīgumu par elektronisko komerciju tika oficiāli sāktas 2019. gada janvārī. ES vārdā sarunas veda Komisija. Iesaistītās PTO dalībvalstis 2024. gada 26. jūlijā vienojās par Nolīguma par elektronisko komerciju galīgo redakciju.

(5) PTO dalībvalstu, kas ir iesaistītas sarunās par Nolīgumu par elektronisko komerciju, mērķis ir iesniegt oficiālu lūgumu PTO Vispārējai padomei, lai Nolīgumu par elektronisko komerciju iekļautu 4. pielikumā saskaņā ar PTO līguma X panta 9. punktu. Savienībai būtu jāpiedalās minētajā lūgumā, šādi sagatavojoties iespējamam Vispārējās padomes lēmumam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Vispārējā padomē, ir šāda.

Pievienoties PTO dalībvalstu panāktajam konsensam ar mērķi PTO līguma 4. pielikumam pievienot Nolīgumu par elektronisko komerciju.

[6] OV L 336, 23.12.1994., 1. lpp.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs